

ZLATÉ PRINCÍPY FIDIC

PRVÉ VYDANIE 2019

(V SLOVENSKOM JAZYKU 2021)

Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils
International Federation of Consulting Engineers
Internationale Vereinigung Beratender Ingenieure
Federación Internacional de Ingenieros Consultores

FIDIC je medzinárodnou federáciou národných členských asociácií konzultačných inžinierov

FIDIC bol v rámci Európy založený v roku 1913 tromi národnými asociáciami konzultačných inžinierov. Cieľom vytvorenia federácie bolo spoločne podporiť profesionálne záujmy členských asociácií a šíriť informácie v sfére záujmov členom jednotlivých národných asociácií.

FIDIC je v zastúpení členských asociácií poverená propagáciou a implementáciou strategických cieľov konzultačného inžinierstva. Strategické ciele sú: v celosvetovom zastúpení reprezentovať spoločnosti poskytujúce intelektuálne služby založené na technológiách pre človekom vytvorené a prírodné prostredie; asistovať členom v otázkach obchodnej praxe; definovať a aktívne propagovať súlad s etickým kódexom; posilniť predstavu konzultačných inžinierov ako lídrov a tvorcov blahobytu v spoločnosti; propagovať angažovanosť v udržateľnosti životného prostredia; podporovať a propagovať mladých profesionálov ako budúcich lídrov.

FIDIC organizuje semináre, konferencie a iné akcie na podporu jej cieľov: udržania vysokej etickej a profesionálnej úrovne; výmeny názorov a informácií; diskusie týkajúce sa problémov spoločného záujmu členských asociácií a zástupcov medzinárodných finančných inštitúcií; a rozvoja konzultačného inžinierstva v rozvojových krajinách.

FIDIC členovia schvaľujú FIDIC štatúty a prehlásenia a konajú v súlade s etickým kódexom, ktorý požaduje profesionálnu kompetentnosť, nezaujaté poradenstvo a otvorenú a spravodlivú súťaž.

FIDIC v rámci podpory dosiahnutia jeho cieľov publikuje medzinárodné štandardné zmluvné podmienky pre práce (skrátaná forma, na výstavbu, naprojektuj a postav, EPC na kľúč, naprojektuj, postav a prevádzkuj) a dohody (pre zákazníkov, konzultantov, sub-konzultantov, spoločné podniky (joint ventures) a zástupcov) spolu so súvisiacimi dokumentmi ako sú štandardné pred kvalifikačné formuláre.

FIDIC taktiež publikuje dokumenty týkajúce sa obchodnej praxe ako sú metodické inštrukcie, stanoviská, zásady, smernice, školiace manuály a zdrojové súbory v oblasti riadiacich systémov (manažment kvality, manažment rizík, manažment integrity, manažment udržateľnosti) a obchodné postupy (výber konzultantov, výber na základe kvality, súťaže, postupy obstarávania, poistenie, zodpovednosť, prenos technológií, zvyšovanie kapacity, definícia služieb).

FIDIC organizuje rozsiahly program seminárov, konferencií, praktických workshopov zameraných na zvyšovanie kapacity pre poskytovanie konzultačných služieb a školiacich kurzov.

FIDIC zámerom je prostredníctvom výmeny názorov a informácií, diskutovaním o problémoch spoločného záujmu s členskými asociáciami a zástupcami medzinárodných multilaterálnych rozvojových bánk a ostatných finančných inštitúcií udržiavať vysoké etické a profesionálne štandardy v oblasti konzultačného inžinierstva.

FIDIC publikácie a detaily o školiacich kurzoch a konferenciách sú k dispozícii na sekretariáte v Ženeve vo Švajčiarsku. Špecifické činnosti a rozsiahle informácie sú poskytnuté vo výročnom obchodnom pláne a na FIDIC webovej stránke www.fidic.org

© Copyright FIDIC 2019

All rights reserved.

Všetky práva vyhradené,
Žiadna časť tejto publikácie nemôže byť reprodukováná alebo prenesená v akomkoľvek tvare alebo akýmkoľvek prostriedkami bez povolenia vydavateľa.

Vydané:
International Federation of Consulting Engineers
(FIDIC) World Trade Center II
P.O. Box 311
1215 Geneva 15
Switzerland
Phone +41 22 799 49 00
Fax +41 22 799 49 01
E-mail fidic@fidic.org
WWW <http://www.fidic.org>

Táto publikácia bola preložená so súhlasom FIDIC organizácie a je distribuovaná Slovenskou asociáciou konzultačných inžinierov (SACE) so sídlom: Trnavská cesta 25, SK-831 04 Bratislava, Slovensko, tel: +421 917/212923, e-mail: tajomnik@sace.sk, web: <https://www.sace.sk>

Copyright © 2019 FIDIC, World Trade Center II, 29 route de Pré-Bois, Geneva Airport, CH-1215 Ženeva, Švajčiarsko. Všetky práva vyhradené.

FIDIC je výhradným vlastníkom autorských práv FIDIC publikácií, ktoré sú chránené Bernskou konvenciou pre ochranu literárnych a umeleckých diel, medzinárodnými dohodami o ochrane autorských prác ako sú TRIPS a WIPO a národnými zákonmi o ochrane duševného majetku. Žiadna časť FIDIC publikácie nemôže byť v akejkoľvek forme alebo akýmikoľvek prostriedkami, či už mechanickými, elektronickými, magnetickými, fotokopírovaním, záznamom, alebo inak reprodukováná, preložená, upravená, uložená v systéme vyhľadávania informácií, alebo komunikovaná bez predchádzajúceho písomného súhlasu organizácie FIDIC. Pre účely prekladu FIDIC považuje za oficiálnu a autentickú anglickú verziu textu.

PODMIENKY (TERMS AND CONDITIONS)

Rozsiahle šírenie, prijímanie a užívanie FIDIC publikácií a ich preklady, sú dôležitými prostriedkami pre naplnenie poslania FIDIC a preto sú organizáciou FIDIC aktívne podporované. Predaj FIDIC publikácií a ich preklady sú pre FIDIC a jej členské organizácie dôležitým zdrojom príjmu, ktorý umožňuje poskytovanie širokej škály služieb zameraných na podporu obchodných aktivít členských spoločností. Všetky potrebné kroky, počínajúc prípravou počiatočného návrhu publikácií, si častokrát vyžadujú značné úsilie a náklady.

FIDIC pravidelne svoje publikácie aktualizuje a opätovne vydáva, aby užívatelia mali možnosť sa oboznámiť s poslednými poznatkami v danej oblasti. Poskytovaním týchto FIDIC publikácií neposkytuje žiadne práva duševného vlastníctva. Predaj alebo poskytovanie publikácií FIDIC, vrátane formulárov pre doplnenie kupujúcim alebo autorizovaným užívateľom, v žiadnom prípade nepredstavuje udelenie autorského práva.

Užívatelia FIDIC publikácií sa v rámci dôležitých obchodných transakcií spoliehajú na ich obsah, obzvlášť na FIDIC zmluvné podmienky a dohody. Za účelom ochrany záujmov užívateľov je preto dôležité používanie autentických publikácií. FIDIC neodporúča úpravy týchto publikácií a iba v mimoriadnych prípadoch bude autorizovať úpravy, reprodukcie alebo začlenenie do iných dokumentov. Žiadosť o povolenie citovať, začleniť, reprodukovať alebo kopírovať celú FIDIC publikáciu alebo jej časť je potrebné adresovať sekretariátu FIDIC, ktorý rozhodne o primeraných podmienkach.

Licencia na prípravu upravenej alebo prispôsobenej publikácie sa dohodne na základe určitých podmienok. Takto upravená alebo prispôsobená publikácia bude určená iba pre interné účely a nemôže byť komerčne publikovaná alebo distribuovaná.

V prípade FIDIC zmluvných podmienok a dohôd je cieľom organizácie FIDIC poskytovať vyvážené a spravodlivé zmluvné podmienky, čo možno dosiahnuť iba zachovaním celistvosti týchto publikácií. Kupujúcemu alebo autorizovanému užívateľovi FIDIC zmluvných podmienok alebo dohôd sa týmto udeľuje právo na:

- ◆ vyhotovenie jednej kópie zakúpeného dokumentu pre osobné a súkromné použitie;
- ◆ za týmto účelom začlenenie, buď pôvodne tlačeneho dokumentu (alebo elektronického súboru), alebo stránok vytlačených z elektronického súboru poskytnutého organizáciou FIDIC, do iných dokumentov (alebo elektronických súborov);
- ◆ prípravu a distribúciu, internú a/alebo medzi partnermi, Osobitných podmienok, jednoznačne tak identifikovaných, alebo rovnocenného dokumentu, špecificky pre tento účel používajúceho text uvedený v publikácii FIDIC;
- ◆ reprodukovanie, doplnenie a distribuovanie, interné a/alebo medzi partnermi, v tlačenej a elektronickej formáte akýchkoľvek formulárov, poskytnutých na doplnenie kupujúcim alebo užívateľom.

ZRIEKNUTIE SA PRÁVA (DISCLAIMER)

Cieľom organizácie FIDIC je zabezpečiť, aby FIDIC publikácie predstavovali najlepšie podklady použiteľné v obchodnej praxi, federácia neakceptuje a nepreberá žiadne záväzky ani zodpovednosť za akékoľvek udalosti alebo dôsledky vyplývajúce z používania jej publikácií. Publikácie FIDIC sa poskytujú v stave „v akom sú“, bez akýchkoľvek záruk, či už výslovných alebo implikovaných, vrátane, bez obmedzení, záruk predajnosti, vhodnosti pre konkrétny účel a neporušovania. Publikácie FIDIC nie sú úplné a vyčerpávajúce a ich účelom je poskytnúť iba všeobecné usmernenie. V špecifických situáciách a prípadoch by sa užívatelia nemali spoliehať iba na samotné publikácie. Užívatelia by si mali zabezpečiť odborné právne poradenstvo, kedykoľvek je to vhodné, obzvlášť pred uzavretím alebo ukončením zmluvy.

OBSAH

1. DEFINÍCIE	5
2. ÚVODNÉ POZNÁMKY	6
3. VŠEOBECNÉ ÚVAHY, NA KTORÝCH SÚ ZALOŽENÉ ZLP	7
4. ZLATÉ PRINCÍPY FIDIC	
4.1 ZLP1	8
4.2 ZLP2	8
4.3 ZLP3	9
4.4 ZLP4	9
4.5 ZLP5	10
5. DÔVODY PRE STANOVENIE ZLP	
5.1 ZLP1	11
5.2 ZLP2	11
5.3 ZLP3	11
5.4 ZLP4	11
5.5 ZLP5	12
6. USMERNENIE PRE PRÍPRAVU OP	13
7. FIDIC PRACOVNÁ SKUPINA TG15	14

1 DEFINÍCIE

Pojmy so začiatocnými/ veľkými písmenami, ktoré nie sú výslovne definované v týchto ZLP, majú ten istý význam ako je definovaný vo FIDIC Zmluvách.

Účastníci Zmluvy	Všetky osoby, na ktoré sa FIDIC Zmluva odvoláva, vrátane Zhotoviteľa, Stavebného dozora/Správcu, Objednávateľov predstaviteľ, Komisie na riešenie sporov, Podzhotoviteľov/Subdodávateľov, atď. (Tento pojem je použitý iba pre účely tohto dokumentu, ale nie je použitý v príslušných typoch FIDIC zmluvných podmienok.)
KPAS	Komisia na predchádzanie/adjudikáciu sporov.
KRS	Komisia na riešenie sporov.
FIDIC Zmluvy	Zmluvy na výstavbu diel, ktoré sa riadia FIDIC zmluvnými podmienkami.
Zlaté princípy FIDIC	Základné charakteristiky FIDIC Zmlúv, ktoré zohľadňujú spravodlivé a vyvážené rozdelenie rizika/zvýhodnenia.
VP	Všeobecné podmienky pre zmluvy na výstavbu diel, ktoré sa riadia FIDIC zmluvnými podmienkami (okrem FIDIC zmluvných podmienok pre poskytovanie služieb).
ZLP	Zlaté princípy FIDIC.
OP	Osobitné podmienky.
Ružová kniha	Zmluvné podmienky na výstavbu MDB harmonizované vydanie pre stavebné a inžinierske diela projektované Objednávateľom, tretie vydanie 2010.
Červená kniha	Zmluvné podmienky na výstavbu pre stavebné a inžinierske diela projektované Objednávateľom, prvé vydanie 1999 alebo druhé vydanie 2017.
Strieborná kniha	Zmluvné podmienky na výstavbu pre EPC projekty/ projekty na kľúč, prvé vydanie 1999 alebo druhé vydanie 2017.
Žltá kniha	Zmluvné podmienky pre zariadenie a naprojektuj-postav pre elektrotechnické a technologické zariadenia a pre stavebné a inžinierske diela projektované Zhotoviteľom, prvé vydanie 1999 alebo druhé vydanie 2017.

2 ÚVODNÉ POZNÁMKY

Organizácia FIDIC vydáva Všeobecné podmienky (VP), ktoré sú v značnej miere používané pre medzinárodné zákazky na výstavbu. Sú určené na použitie v akejkoľvek jurisdikcii.

Obchodná značka FIDIC, okrem iného, reprezentuje spravodlivé, vyvážené a všeobecne uznávané formy zmlúv a dohôd používaných pre výstavbu a inžiniersku činnosť. FIDIC zmluvné podmienky vychádzajú zo spravodlivého a vyváženého rozdelenia rizika/zvýhodnenia medzi Objednávateľa a Zhotoviteľa a sú všeobecne uznávané pri určovaní vhodnej rovnováhy v rámci posudzovania primeraných očakávaní týchto zmluvných Strán. Z tohto dôvodu má zmluva, ktorá je uznaná ako FIDIC Zmluva, pre Objednávateľa a Zhotoviteľa skutočnú obchodnú hodnotu, ako v rámci súťažnej fázy, tak aj počas plnenia Zmluvy.

FIDIC organizácia v súčasnosti čoraz častejšie zaznamenáva uplatňovanie tzv. „FIDIC Zmlúv“, v ktorých Osobitné podmienky (OP) podstatne upravujú Všeobecné podmienky takým spôsobom, že sú nahradené, zmenené alebo vynechané časti textu VP. Bolo zistené, že takéto úpravy a zmeny sú tak podstatné a v takom rozsahu, že finálne znenie zmluvných podmienok už viac nereprezentuje FIDIC princípy, čím ohrozujú obchodnú značku „FIDIC“ a zavádzajú účastníkov súťaží a verejnosť.

Na základe požiadavky organizácie FIDIC, Zmluvná komisia zriadila špeciálnu Pracovnú skupinu (Task Group - TG15), ktorej úlohou je identifikovať, ktoré zmluvné princípy všetkých typov FIDIC zmluvných podmienok považuje organizácia FIDIC za nemenné a nedotknuteľné. Tieto princípy sa označujú ako „Zlaté princípy FIDIC“ (ZLP). Pracovná skupina TG15 bola taktiež požiadaná, aby zvažila a navrhla možné spôsoby ako predchádzať nesprávnemu používaniu FIDIC zmluvných podmienok alebo ho prinajmenšom obmedziť.

Tento dokument bol pripravený Pracovnou skupinou TG15 za účelom:

- stanovenia Zlatých princíпов FIDIC
- zdôvodnenia, prečo sú takéto princípy považované za ZLP a

- usmernenia, akým spôsobom by mali používatelia pripraviť OP a ostatné dokumenty zmluvy založenej na FIDIC VP tak, aby neporušovali alebo sa neodchyľovali od Zlatých princíпов FIDIC.

VP sú pripravené na použitie pre rôzne typy projektov v rôznych jurisdikciách a nevyhnutne vyžadujú doplnenie prostredníctvom Osobitných podmienok, ktoré reflektujú osobitné požiadavky súvisiace s lokalitou Staveniska, jedinečné charakteristiky konkrétneho projektu a (zvyčajne) Objednávateľove preferencie.

Taktiež môže byť nevyhnutné, aby boli prostredníctvom takýchto Osobitných podmienok upravené VP za účelom dodržania súladu s obligatónymi Právnymi predpismi, ktoré sú aplikovateľné na Stavenisko alebo za účelom dodržania súladu s rozhodným právom, ktorým sa Zmluva riadi.

Za predpokladu, že takéto úpravy sú obmedzené na tie, ktoré sú nevyhnutné pre popis špecifik Staveniska a projektu, pričom Objednávateľove preferencie nenarušujú VP, daná Zmluva je stále považovaná za FIDIC Zmluvu.

Princíp zmluvnej slobody znamená, že strany majú voľnosť v rámci dohodnutia sa na podmienkach ich zmluvy, za predpokladu, že dohodnuté podmienky sú v súlade s právom a verejným poriadkom. Avšak, s ohľadom na publikované ZLP, ktoré identifikujú základné prvky FIDIC Zmluvy, by bolo zavádzajúce a nevhodné odvolávať sa na zmluvu, ktorá používa FIDIC VP, avšak nie je v súlade so ZLP, ako na „FIDIC Zmluvu“.

Pracovná skupina TG15 zamerala svoju pozornosť na obmedzenie zmien a doplnení v OP takým spôsobom, aby výsledná Zmluva bola v súlade so ZLP. Pracovná skupina neposudzovala nesprávne použitie neupravených VP alebo existujúcich VP, ktoré sú pre dané okolnosti nevhodné. To sú záležitosti, ktoré by mali byť posúdené správcami zmlúv pri zohľadnení príslušného právneho poradenstva.

3 VŠEOBECNÉ ÚVAHY, NA KTORÝCH SÚ ZALOŽENÉ ZLP

S cieľom podporiť ich prijatie a pochopenie:

- sú ZLP formulované na konceptuálnej úrovni, aby zohľadnili podstatu FIDIC Zmluvy;
- vyjadruje každý zo ZLP jeden ľahko zrozumiteľný a všeobecne uznávaný koncept;
- je počet ZLP minimalizovaný, s ohľadom na zachovanie konceptuálnej úplnosti.

ZLP poskytujú usmernenie o tom, ako upravovať VP prostredníctvom OP. Pochopiteľne, ustanovenia Zmluvy, ktoré sú založené na nezmenených VP, budú v súlade so ZLP. Avšak, pokiaľ sa takéto ustanovenia administrujú nesprávne, zámer ZLP sa nedosiahne.

S výnimkou ZLP5 sú ZLP sú uvádzané vo všeobecnom zmysle, bez odkazu na konkrétny článok VP.

Ak sú ustanovenia Zmluvy v súlade so ZLP, potom pri riadnej administrácii Zmluvy existuje predpoklad, že si každá Strana bude plniť svoje povinnosti a počas vykonávania prác na Diele si môže uplatniť práva vyplývajúce jej zo ZLP. Ak sú Strane upierané zmluvné práva vyplývajúce zo Zmluvy, ktorá je v súlade so ZLP, znamená to, že Zmluva nie je administrovaná správne v súlade s riadnym nastavením jej podmienok. Spôsob, akým sa administrujú neupravené ustanovenia VP teda nie je vecou ZLP, ale vecou riadnej administrácie a správnej interpretácie podmienok Zmluvy.

ZLP vychádzajú z nasledujúcich kľúčových úvah:

- Podmienky Zmluvy sú zrozumiteľné a spravodlivé pre obe zmluvné Strany.

- Oprávnené záujmy oboch zmluvných Strán sú primerane brané do úvahy a vyvážené. Oprávnené záujmy každej strany zahŕňajú právo využívať výhody zmluvného vzťahu, ktoré sú vo VP všeobecne uznané ako implicitné. Napríklad, Objednávateľov oprávnený záujem zahŕňa právo, aby bol objekt vyhotovený v kvalite požadovanej Zmluvou, v čase a za cenu stanovenú Zmluvou. Zhotoviteľove oprávnené záujmy zahŕňajú právo vyhotoviť Dielo spôsobom uvedeným v Zmluve, v primeranom čase a dostať včas zaplatenú obchodnú cenu.

- Princípy v praxi osvedčených postupov spravodlivého a vyváženého rozdelenia rizika/zvýhodnenia medzi Objednávateľom a Zhotoviteľom sú uvedené do účinnosti v súlade s ustanoveniami VP.

- Žiadna Strana nesmie neprimerane využívať svoju vyjednávaciu silu.

- Zhotoviteľ/Subdodávateľ je platený primerane a včas v súlade so Zmluvou, aby mal zabezpečený peňažný tok.

- Objednávateľ získava najhodnotejšie dielo za vynaložené finančné prostriedky.

- V najväčšej možnej miere sa podporuje spolupráca a dôvera medzi zmluvnými Stranami a malo by sa zabrániť a odrádza sa od kontradiktórnych postojov, ktorým by sa malo predchádzať.

- Zmluvné ustanovenia nie sú zbytočne zaťažujúce pre ktorúkoľvek Stranu.

- Zmluvné ustanovenia je možné účinne aplikovať v praxi.

- Sporom sa v najväčšom možnom rozsahu predchádza, pričom ak napriek tomu vzniknú, je snaha ich minimalizovať a účinne riešiť.

4 ZLATÉ PRINCÍPY FIDIC

Zlaté princípy sú nasledovné:

ZLP1: Povinnosti, práva, záväzky, úlohy a zodpovednosti všetkých účastníkov Zmluvy musia vo všeobecnosti zostať rovnaké, ako sú implikované vo Všeobecných podmienkach a ako je vhodné vzhľadom na požiadavky projektu.

ZLP2: Osobitné podmienky musia byť vypracované jasne a jednoznačne.

ZLP3: Osobitné podmienky nesmú meniť rovnováhu rizika/zvýhodnenia stanovenú vo Všeobecných podmienkach.

ZLP4: Všetky časové obdobia špecifikované v Zmluve určené pre účastníkov Zmluvy na vykonanie ich záväzkov musia mať rozumné trvanie.

ZLP5: Pokiaľ to nie je v rozpore s rozhodným právom Zmluvy, musia byť všetky oficiálne spory predložené Komisii na predchádzanie/adjudikáciu sporov (alebo Komisii na riešenie sporov, podľa situácie) za účelom získania dočasne záväzného rozhodnutia, ako odkladacej podmienky arbitrážneho konania.

4.1 ZLP1: Povinnosti, práva, záväzky, úlohy a zodpovednosti všetkých účastníkov Zmluvy musia vo všeobecnosti zostať rovnaké, ako sú implikované vo Všeobecných podmienkach a ako je vhodné vzhľadom na požiadavky projektu.

Tento princíp vyžaduje, aby úlohy, povinnosti, záväzky a práva účastníkov Zmluvy (t. j. všetkých osôb, na ktoré sa v Zmluve odvoláva – Objednávateľ, Zhotoviteľ, Stavebný dozor/Správca, predstaviteľ Objednávateľa, Komisia na predchádzanie/adjudikáciu sporov/Komisia na riešenie sporov, Podzhotoviteľa/ Subdodávateľa, atď.) sa významne nezmenili od ich znenia vo VP.

Avšak ZLP1 taktiež striktné vyžaduje, aby úlohy, povinnosti, záväzky a práva účastníkov Zmluvy boli primerané požiadavkám projektu. Takáto podmienka je dôležitá pre zabezpečenie toho, aby bol - vzhľadom na špecifiká projektu - vybraný vhodný typ FIDIC Zmluvy. Napríklad, Úvodné poznámky k prvému vydaniu Striebornej knihy uvádzajú, že takýto typ FIDIC zmluvných podmienok nie je vhodný v prípade, že uchádzači vo verejných súťažiach nemajú k dispozícii dostatok času alebo informácií potrebných na preskúmanie a kontrolu Požiadaviek Objednávateľa alebo na prípravu ich projekčných návrhov, analýzu rizík alebo nacenenie. Za týchto okolností by VP Striebornej knihy neboli vhodné pre požiadavky projektu a preto by následne neboli v súlade so ZLP1.

Nasledujúce predstavuje niekoľko ďalších príkladov správnej aplikácie ZLP1:

- Objednávateľ je povinný vykonať platby podľa Zmluvy bez ohľadu na Objednávateľove spôsoby zabezpečenia financovania.
- Objednávateľ je povinný poskytnúť Zhotoviteľovi primerané dôkazy preukazujúce adekvátnosť spôsobu/ spôsobov zabezpečenia financovania.

- V prípade Objednávateľovej platobnej neschopnosti nemôžu byť Zhotoviteľovi odopreté jeho práva podľa VP, vrátane práva získať finančné úroky za oneskorené platby a práva prerušiť alebo ukončiť práce v súlade so VP.

Naopak, nasledujúce predstavuje príklady úprav, ktoré nie sú v súlade so ZLP1:

- V prípade zmluvy podľa Červenej alebo Žltej knihy je od Stavebného dozoru/Správcu vyžadované, aby získal od Objednávateľa súhlas pred vydaním rozhodnutia podľa článku 3.7 (alebo článku 3.5 podľa vydania 1999) o Zhotoviteľovom nároku alebo udelení predĺženia doby. Úlohou Stavebného dozoru/Správcu je podľa FIDIC Zmlúv spravodlivo rozhodnúť o oprávnenosti Zhotoviteľovho nároku v súlade s podmienkami Zmluvy, pričom takéto rozhodnutie by nemalo byť vystavené vplyvu alebo riadeniu zo strany Objednávateľa. Ak Objednávateľ nesúhlasí s rozhodnutím Stavebného dozoru/Správcu, Zmluva poskytuje mechanizmus na riešenie takejto situácie prostredníctvom Komisie na predchádzanie/adjudikáciu sporov.

- Prenos rizika Nepredvídateľných fyzických podmienok na Zhotoviteľa podľa Žltej knihy. V prípade, že Objednávateľ nie je ochotný znášať takéto riziko, je vhodným typom zmluvných podmienok Strieborná kniha.

4.2 ZLP2: Osobitné podmienky musia byť vypracované jasne a jednoznačne.

Tento ZLP, okrem iného, vyžaduje:

- Aby Objednávateľovo objasnenie významu súťažných podkladov spolu s odpoveďami na otázky uchádzačov verejných súťaží, ktoré boli predložené počas súťaže, bolo dobre organizované, vo svojej podstate konzistentné a aby sa odvolávalo na špecifické dokumenty Zmluvy za účelom predchádzania konfliktom s inými zmluvnými ustanoveniami. Za účelom vyhnutia sa nejednoznačnosti v poradí záväznosti Zmluvných dokumentov taktiež musí byť prostredníctvom podčlánkov v OP upravené poradie záväznosti dokumentov Zmluvy stanovené vo VP v podčlánku 1.5.
- Všetky zmeny VP musia byť v OP jasne identifikované odvolaním sa na konkrétne číslo podčlánku. Podčlánky v OP musia jasne vyjadrovať vzťah nového znenia s pôvodným znením súvisiaceho podčlánku VP, napr. doplnenie pôvodného znenia, vynechanie pôvodného znenia, nahradenie pôvodného znenia, úprava pôvodného znenia, atď.
- Všetky dohody a dojednania medzi Objednávateľom a Zhotoviteľom uskutočnené v rámci súťažnej fázy musia byť písomne zaznamenané a začlenené do Zmluvy prostredníctvom dodatkov a musia byť uvedené v Akceptačnom liste a/alebo Zmluvnej dohode. Za účelom vyhnutia sa nejednoznačnosti v poradí záväznosti Zmluvných dokumentov taktiež musí byť prostredníctvom podčlánkov v OP upravené poradie záväznosti dokumentov Zmluvy stanovené vo VP v podčlánku 1.5.

4 ZLATÉ PRINCÍPY FIDIC

- Akékoľvek odstránenie časti znenia z VP sa musí nahradiť cez OP takým spôsobom, že náhrada textu pokryje ten istý rozsah a nenechá neurčené žiadne úlohy, povinnosti, záväzky, práva a rozdelenie rizík alebo iným spôsobom nenaruší integritu a konzistentnosť VP.

Následujúce predstavuje nesúlad so ZLP2:

- Ustanovenie VP sa vymaže a je v OP nahradené slovami „nepoužije sa“, až na zriedkavé výnimky, keď je takýto postup prijateľný.
- Nejasné vyjadrenie vzťahu, ako články OP prostredníctvom prídania alebo nahradenia znenia VP súvisia s VP. Napríklad, ak obsah podčlánku OP upravuje podčlánok VP, musí byť jasne stanovené, že podčlánok OP nahrádza konkrétnu časť príslušného podčlánku VP.
- Úpravy Zmluvných podmienok, ktoré nastali počas jednaní v rámci súťaže a ktoré sú zdokumentované iba prostredníctvom emailovej komunikácie medzi Stranami, pričom takáto emailová komunikácia je následne zahrnutá do zoznamu dokumentácie Zmluvy. Bez začlenenia takýchto úprav do Osobitných podmienok môže nastať taká situácia v rámci priority dokumentov Zmluvy špecifikovaných vo FIDIC Zmluvách, že ustanovenia VP budú nadradené nad Stranami zamýšľanými úpravami.

4.3 ZLP3: Osobitné podmienky nesmú meniť rovnováhu rizika/zvýhodnenia stanovenú vo Všeobecných podmienkach.

ZLP3 je úzko spojený so ZLP1, pretože podstatná zmena úloh, povinností, záväzkov a práv, ako sú definované VP nevyhnutne zmení spravodlivé a vyvážené rozdelenie rizika/zvýhodnenia.

Následujúce predstavuje príklady správnej aplikácie ZLP3:

- Požiadavka, aby Zhotoviteľ naprojektoval nepodstatné, resp. drobné časti Diela v prípade zmluvy podľa Červenej alebo Ružovej knihy.
- Pri Červenej knihe, kde zodpovednosť a ručenie za projekčný návrh zostáva na Objednávateľovi, sa od Zhotoviteľa nevyžaduje, aby úplne preskúmal Objednávateľov projekčný návrh.
- Požiadavka na Objednávateľa, aby pred Základným dátumom poskytol Zhotoviteľovi všetky relevantné údaje, ktoré má k dispozícii ohľadne podpovrchových a hydrologických podmienok na Stavenisku. Pri Červenej, Ružovej a Žltej knihe je Objednávateľ zodpovedný za správnosť a kompletnosť všetkých takýchto údajov a Zhotoviteľ je zodpovedný za správnu interpretáciu takýchto údajov.
- Objednávateľ sa zaviazal poskytnúť Zhotoviteľovi skladovacie priestory mimo Staveniska.
- Povinnosť Zhotoviteľa poskytnúť Stavebnému dozoru/Správci údaje pre Zhotoviteľov podrobný časový harmonogram prác s uvedením náležitých zdrojov v zadanom formáte ako podmienka pre vydanie Priebežného platobného potvrdenia.

Následujúce predstavuje príklady zmluvných podmienok, ktoré nie sú v súlade so ZLP3:

- Požiadavka, aby Zhotoviteľ naprojektoval podstatnú časť Diela (resp. väčšinu prác) v prípade zmluvy podľa Červenej a Ružovej knihy.
- Zhotoviteľ v rámci zmluvných podmienok Červenej, Ružovej kniha alebo Žltej kniha preberá riziko za Nepredvídateľné fyzické podmienky.
- Zhotoviteľ nie je zodpovedný alebo neručí za práce na Diele vykonané jeho Podzhotoviteľmi/Subdodávateľmi.
- Opomenutie Zhotoviteľovho nároku na kompenzáciu podľa Červenej, Žltej alebo Striebornej knihy, článok 2.1 [Právo prístupu na Stavenisko] v prípade, že je Zhotoviteľovi spôsobené omeškanie a/alebo mu vzniknú Náklady v dôsledku neplnenia povinností Objednávateľa spojených so zabezpečením práva prístupu a odovzdania všetkých častí Staveniska Zhotoviteľovi v čase uvedenom v Zmluve.

4.4 ZLP4: Všetky časové obdobia špecifikované v Zmluve určené pre účastníkov Zmluvy na vykonanie ich záväzkov musia mať rozumné trvanie.

ZLP4 požaduje, aby trvanie činností definovaných vo VP nebolo v OP neúmerne skrátené alebo neúmerne predĺžené, s výnimkou prípadov, keď ustanovenia o dobe trvania vo VP obsahujú slovné spojenie "pokiaľ nie je dohodnuté inak" alebo obdobné znenie. Takýto prístup je konzistentný so spravodlivým a vyváženým rozdelením rizika/zvýhodnenia podľa ZLP3.

Podľa názoru FIDIC, všetky prípady uvedenia trvania vo VP vychádzajú zo skúseností a sú primerané pre konkrétnu záležitosť, na ktorú sa odvolávajú. Aj v prípade, že ustanovenie o akejkoľvek dobe trvania obsahuje slovné spojenie „alebo inak dohodnuté“ alebo obdobné znenie a je zmenené v OP pre konkrétny projekt, takáto zmena musí byť zdôvodniteľná. Ďalej, zmenená doba trvania musí byť primeraná a úmerná k plneniu zodpovedajúceho záväzku.

Dokonca aj v prípadoch, keď sa vo VP uvádza, že doba trvania môže byť zmenená dohodou, OP nemôžu určiť také doby trvania, ktoré nie je možné dodržať a ktoré spôsobia zmluvnej Strane neprimerané podmienky na výkon akýchkoľvek jej práv a/alebo plnení jej záväzkov. Takýto prístup je v súlade so spravodlivým a vyváženým rozdelením rizika/zvýhodnenia podľa ZLP3.

Následujúce predstavuje príklady ustanovení OP, ktoré by boli v súlade so ZLP4:

- Pri Ružovej knihe zmena trvania doby, počas ktorej je Stavebný dozor/Správca povinný poskytnúť rozhodnutie/určenie do 56 dní.
- Pri Červenej a Žltej knihe bude Dátum začatia do 60 dní po tom, ako Zhotoviteľ prijme Akceptačný list, namiesto 42 dní.

Následujúce predstavuje príklady ustanovení OP, ktoré by neboli v súlade so ZLP4:

- Požiadavka, aby Zhotoviteľ vydal oznámenie o udalosti alebo okolnosti, ktorá by mohla viesť k vzniku nároku

4 ZLATÉ PRINCÍPY FIDIC

do 5 dní potom, ako sa Zhotoviteľ dozvedel alebo sa mal dozvedieť o danej udalosti alebo okolnosti.

- Právo Zhotoviteľa pozastaviť práce (alebo znížiť intenzitu prác) s účinnosťou 3 mesiace (namiesto 21 dní) po podaní oznámenia Objednávateľovi.

4.5 ZLP5: Pokiaľ to nie je v rozpore s rozhodným právom Zmluvy, musia byť všetky oficiálne spory predložené Komisii na predchádzanie/ adjudikáciu sporov (alebo Komisii na riešenie sporov, podľa situácie) za účelom získania dočasne záväzného rozhodnutia, ako odkladacej podmienky arbitrážneho konania.

Toto je jediný ZLP, ktorý možno vyjadriť explicitne: ak to povoľujú platné Právne predpisy a Zmluva umožňuje ustanovenie Komisie na predchádzanie/adjudikáciu sporov (KPAS) alebo Komisie na riešenie sporov (KRS), potom je Zmluva v súlade so ZLP5. Pokiaľ tak nie je Zmluvou stanovené, taká Zmluva nie je v súlade so ZLP.

Musia však byť splnené aj požiadavky ZLP1, pretože úlohy a zodpovednosti Komisie na riešenie sporov podľa Zmluvy musia byť také, aby takejto Komisii umožnili vykonávať jej funkcie.

Nasledujúce predstavuje niekoľko príkladov úprav VP cez OP, ktoré sú v súlade so ZLP5:

- Pre spory s hodnotou nižšou ako je špecifikovaná čiastka, je rozhodnutie KPAS/KRS konečné a záväzné.
- Umožnenie KPAS/KRS opraviť svoje rozhodnutie pre aritmetickú chybu.

Naopak, nasledujúce predstavuje úpravy zmluvných podmienok, ktoré nie sú v súlade so ZLP5:

- Odstránenie všetkých ustanovení vo VP, ktoré odkazujú na KPAS/KRS.
- Obmedzenie rozsahu sporov, ktoré možno predložiť na KPAS/KRS s cieľom vylúčiť určité rozhodnutia Stavebného dozoru/Správcu.

5 DŮVODY PRE STANOVENIE ZLP

5.1 ZLP1: Povinnosti, práva, záväzky, úlohy a zodpovednosti všetkých účastníkov Zmluvy musia vo všeobecnosti zostať rovnaké, ako sú implikované vo Všeobecných podmienkach a ako je vhodné vzhľadom na požiadavky projektu.

Všetci účastníci Zmluvy majú jasne definované úlohy, povinnosti a záväzky, ktoré sú dôležité pre účinnú a efektívnu administráciu a riadne fungovanie Zmluvy. Súbežne s týmito úlohami, povinnosťami a záväzkami existujú práva definované v Zmluve.

Pridelenie konkrétnych úloh, povinností a záväzkov rôznym účastníkom Zmluvy vo FIDIC Zmluvách podliehalo vývoju počas dlhého obdobia a bolo priebežne testované. Skúsenosť ukazuje, že toto pridelenie je v súlade so široko akceptovaným a chápaným používaním na medzinárodnej úrovni. Ďalej takéto pridelenie poskytuje účastníkom Zmluvy najlepšie možnosti k tomu, aby bolo vyhotovené dielo/projekt, ktoré spĺňa primerané očakávania Strán týkajúce sa výkonnosti diela/projektu.

Dodanie veľkého interdisciplinárneho stavebného diela/projektu vyžaduje komplexnú súčinnosť všetkých účastníkov Zmluvy, z ktorých má každý svoje úlohy, povinnosti a záväzky, ktoré sú prepojené s úlohami, povinnosťami a záväzkami ostatných účastníkov Zmluvy. Organizácia FIDIC považuje úlohy, povinnosti a záväzky definované vo FIDIC Zmluvách za najvhodnejšie pre efektívne dosiahnutie zmluvných cieľov a najviac prispôsobené zručnostiam a odborným znalostiam, ktoré sa zvyčajne očakávajú od a majú byť vykonávané rôznymi účastníkmi Zmluvy.

FIDIC Zmluva vychádza z úvahy, že Objednávateľ a Zhotoviteľ si plnia svoje úlohy, povinnosti a záväzky, pričom svoje práva majú všeobecne vymedzené vo VP. Povinnosti Objednávateľa zahŕňajú napr. poskytnutie prístupu a držbu Staveniska počas obdobia určeného Zmluvou a vykonávanie platieb Zhotoviteľovi. Povinnosti Zhotoviteľa zahŕňajú napr. vyhotovovanie a dokončenie Diela v súlade so Zmluvou a odstránenie nedostatkov počas Lehoty na oznámenie väd/Doby na oznámenie nedostatkov.

Úlohy, povinnosti a záväzky ostatných účastníkov Zmluvy definované vo VP sú rovnako dôležité pre efektívne dosiahnutie zmluvných cieľov. Z tohto dôvodu sa podľa Červenej, Ružovej a Žltej knihy vyžaduje, aby bol menovaný Stavebný dozor/Správca, ktorému sú pridelené príslušné právomoci, kompetencie a zdroje za účelom vykonávania svojich úloh a aby mohol plniť svoje povinnosti a záväzky podľa Zmluvy. Ďalej, Stavebný dozor/Správca má povinnosť uplatňovať svoje zmluvné právomoci a robiť spravodlivé rozhodnutia v súlade so Zmluvou, pričom náležite zohľadní všetky relevantné okolnosti. Uvedené znamená, že Stavebný dozor/Správca nesmie robiť také rozhodnutia, ktoré vyhovujú iba Objednávateľovým záujmom bez toho, aby náležite zohľadnil Zhotoviteľove nároky a práva podľa Zmluvy.

Podobne, podľa Striebornej knihy, Objednávateľovmu predstaviteľovi (ak je menovaný) musí byť daná príslušná právomoc na vykonávanie svojej úlohy a musí túto úlohu plniť tak, aby bolo Zhotoviteľovi umožnené využívať jeho zmluvné práva.

5.2 ZLP2: Osobitné podmienky musia byť vypracované jasne a jednoznačne.

FIDIC VP prechádzajú komplexným procesom prípravy a nezávislého preskúmania za účelom zabezpečenia ich jasnosti, konzistentnosti a jednoznačnosti. Jasné a jednoznačné vypracovanie VP je základným predpokladom pre pochopenie úloh a povinností všetkými účastníkmi Zmluvy, aby mohli plniť svoje povinnosti a uplatniť svoje práva.

Podmienky FIDIC Zmlúv pozostávajú z VP a OP, ktoré obsahujú akékoľvek doplnenia alebo úpravy VP. FIDIC Zmluva bude jasne a jednoznačne vypracovaná iba vtedy, ak budú jasne a jednoznačne vypracované OP a budú harmonizovane previazané s VP a Prílohou k ponuke/Zmluvnými údajmi.

5.3 ZLP3: Osobitné podmienky nesmú meniť rovnováhu rizika/zvýhodnenia stanovenú vo Všeobecných podmienkach.

Pri definovaní úloh, povinností a záväzkov zmluva explicitne alebo implicitne prideluje riziká, buď jednej, alebo oboj zmluvným Stránam.

Spravodlivé a vyvážené rozdelenie rizika/zvýhodnenia je všeobecne akceptované ako najvhodnejší prístup pri príprave zmlúv pre výstavbu stavebných diel, ktorým sa minimalizuje počet budúcich potenciálnych sporov a zvyšuje pravdepodobnosť dosiahnutia úspešných výsledkov projektu a udržania Zmluvnej ceny na miernej a optimálnej úrovni. Je to základný princíp, na ktorom sú FIDIC Zmluva založené.

Abrahamsonove princípy, dobre známe právnikom špecializujúcim sa na stavebné právo, sú vo všeobecnosti považované za základ pre „vyvážené“ alebo „spravodlivé“ rozdelenie rizika/zvýhodnenia. Tieto princípy, upresnené Dr. Naelom Bunnim, určujú, že na rozdelenie rizík medzi zmluvné Strany vplyvávajú odpovede na nasledovné otázky:

- Ktorá strana má lepšiu kontrolu nad rizikom a/alebo súvisiacimi následkami?
- Ktorá strana môže lepšie predvídať riziko?
- Ktorá strana je schopná lepšie znášať riziko? a
- Ktorá strana v konečnom dôsledku najviac profituje alebo utrpí, ak riziko nastane?

5.4 ZLP4: Všetky časové obdobia špecifikované v Zmluve určené pre účastníkov Zmluvy na vykonanie ich záväzkov musia mať primerané trvanie.

Časové obdobia špecifikované vo VP sa vyvíjali na základe konsenzu v rámci medzinárodného stavebného spoločenstva ako primeraná rovnováha medzi záujmami jednotlivých účastníkov Zmluvy, od ktorých sa vyžaduje plnenie povinnosti a záujmami Strany, ktorej práva závisia od vykonania tejto povinnosti. Organizácia FIDIC je toho názoru, že časové obdobia špecifikované vo VP sú primerané pre konkrétne záležitosti, na ktoré sa vzťahujú, avšak zároveň majú byť aplikované bez zbytočného odkladu.

Následky skracovania časových období uvedených vo VP môžu spôsobiť, že účastníci Zmluvy nemusia mať dostatok času na to, aby riadne vykonali vyžadované povinnosti alebo si uplatnili svoje práva. Spustenie časového limitu skôr než, ako je uvažované vo VP, je jedným z potenciálnych následkov skracovania časových období.

Naopak, výrazné predĺženie týchto časových období môže nepriaznivo ovplyvniť nároky a práva Strany, v prospech ktorej sú povinnosti vykonávané. Napríklad, dlhšie časové obdobie pre vydanie platobných potvrdení bude mať za následok, že Zhotoviteľove finančné toky budú nepriaznivo ovplyvnené.

V mnohých ustanoveniach VP sa Stranám umožňuje použitím slovného spojenia „pokiaľ nie je dohodnuté inak“ alebo podobného znenia, aby vzájomnou dohodou upravili „prednastavené“ časové obdobia. Takéto časové obdobia sú, pokiaľ je to vhodné vzhľadom na situáciu, uznávané ako stanovené dohodou, pričom prednastavené časové obdobia vo VP sa považujú za primerané časové obdobia.

5.5 ZLP5: Pokiaľ to nie je v rozpore s rozhodným právom Zmluvy, musia byť všetky oficiálne spory predložené Komisii na predchádzanie/adjudikáciu sporov (alebo Komisii na riešenie sporov, podľa situácie) za účelom získania dočasne záväzného rozhodnutia, ako odkladacej podmienky arbitrážneho konania.

Ustanovenie Komisie na predchádzanie/adjudikáciu sporov (KPAS)/Komisie na riešenie sporov (KRS), (v Ružovej knihe označovaná ako Sporová komisia) je považované za dôležitý mechanizmus, ktorý poskytuje zmluvným Stranám postup (prínajmenšom dočasný) riešenia sporov za oveľa nižšie náklady a za oveľa kratší čas, ako je potrebné pre arbitráž. Ustanovenie týchto komisií rieši predtým vzniknuté konflikty záujmov, ktoré predtým nastali, v rámci ktorých Stavebný dozor/Správca (zamestnaný a platený Objednávateľom)

nielen určoval oprávnenosť Zhotoviteľových nárokov podľa Zmluvy, ale mal taktiež právomoc riešiť spory vydaním rozhodnutia o tom, či bolo jeho vlastné, vyššie zmienené určenie oprávnenosti správne.

Postupom menovania KPAS/KRS sa ustanovuje nezávislá tretia strana, ktorej zámerom je podporovať včasné riešenie sporov, aby práce na diele/projekte mohli pokračovať bez zbytočných prerušení a napomáhať zmluvným Stranám pri udržiavaní primeranej komunikácie. Okrem toho, KPAS alebo (stála) komisia na plný úväzok (ako je uvedené v Červenej knihe 1999 a Ružovej knihe 2010) môže napomôcť Stranám predchádzať sporom.

Ak jedna zo Strán nie je spokojná s rozhodnutím KPAS/KRS, táto Strana môže vydať Oznámenie o nespokojnosti a po uplynutí obdobia pre mimosúdne urovnanie môže spustiť postup arbitrážneho konania. Avšak, arbitráž môže byť odložená až kým nebude dielo/projekt dokončené, aby sa tým zabránilo rozptyľovaniu personálu podieľajúcim sa na diele/projekte, čo by malo za následok nedostatočné sústredenie sa uvedeného personálu na dokončenie diela/projektu. Medzitým majú Strany k dispozícii rozhodnutie, ktoré poskytuje dočasné riešenie sporu.

Organizácia FIDIC považuje zapojenie nezávislej a nestrannej KPAS alebo KRS do (dočasného) rozhodnutia sporov za základ pre spravodlivej a vyváženej Zmluvy, v prípade, že to príslušné Právne predpisy umožňujú. KPAS alebo KRS môže riešiť spory v reálnom čase, a tým umožniť Stranám plánovať svoje budúce aktivity na základe odôvodnených rozhodnutí skúsených, nezávislých a nestranných osôb, ktoré sú oboznámené s vyhotovovaním diel/projektov a administráciou stavebných zmlúv.

Ďalej môže KPAS alebo stála KRS významne pomôcť pri predchádzaní sporom tým, že pomáha Stranám pri neformálnom riešení problémov skôr, ako sa stanú formálnymi spormi.

6 USMERNENIE PRE PRÍPRAVU OP

Doplnenia menšieho rozsahu alebo gramatické zmeny v znení článkov VP, ktoré nemenia ich zámer, nie sú považované za porušenie VP. Avšak takéto kozmetické zmeny by sa mali robiť iba v riadne odôvodnených prípadoch.

Zmeny VP prostredníctvom OP, ktoré sú potrebné na dodržanie požiadaviek so záväznými Právnymi predpismi sú v súlade s VP, podčlánkom 1.13 [*Súlad s Právnymi predpismi*], (podčlánok 1.12 v Striebornej knihe 2017) a sú nevyhnutné a vhodné na to, aby v Zmluve mohli byť správne vyjadrené právne a zmluvné povinnosti Strán. Takéto úpravy nie sú považované za porušenie ZLP.

Zásada zmluvnej slobody všeobecne umožňuje zmluvným Stranám zvoliť si rozhodné právo, ktorým sa Zmluva bude riadiť. Zmeny VP v súlade s rozhodným právom Zmluvy nie sú považované za porušenie ZLP, sú vhodné a potrebné na zabezpečenie toho, aby podmienky Zmluvy boli vyjadrené konzistentne spôsobom, akým by ich vykladal rozhodcovský súd (arbitrážny tribunál).

Každé jedno z nasledujúcich slovných spojení použitých vo VP vo všeobecnosti naznačuje, že dané ustanovenie, v ktorom je takéto slovné spojenie uvedené, môže byť primeraným spôsobom upravené cez OP bez konfliktu so ZLP:

- „alebo ako je inak dohodnuté“
- „okrem toho, ako je dohodnuté inak“
- „pokiaľ nie je dohodnuté inak“
- „pokiaľ nie je oboma Stranami dohodnuté inak“
- „pokiaľ nie je uvedené inak v Osobitných podmienkach“
- „okrem toho, ak je v týchto Podmienkach uvedené inak“
- „pokiaľ nie je inak uvedené v Zmluve“ (čo sa môže odvolávať na Osobitné podmienky, Požiadavky Objednávateľa, Špecifikácie alebo Prílohu k ponuke/Zmluvné údaje).

Počas prípravy „technických“ dokumentov je dôležité, aby tieto dokumenty nemenili definíciu povinností, práv, záväzkov, úloh alebo zodpovedností žiadneho z účastníkov Zmluvy takým spôsobom, ktorý bude mať za následok nekonzistentnosť s VP, ktoré boli upravené prostredníctvom OP. Napríklad, úloha Stavebného dozoru/Správca urobiť rozhodnutie podľa Zmluvy po konzultácii s oboma Stranami je jasne definovaná v Červenej, Ružovej a Žltej knihe. Porušenie ZLP1 by nastalo v prípade Zmluvy, ktorá by vyžadovala, aby mal Stavebný dozor/Správca povinnosť získať súhlas Objednávateľa pred vydaním akéhokoľvek rozhodnutia podľa podčlánku 3.7 [*Dohoda alebo určenie*] vo vydaní 2017 (alebo podčlánku 3.5 [*Rozhodnutie*] vo vydaní 1999).

Požiadavky projektu uvažujú so zahrnutím príslušných Právnych predpisov súvisiacich s realizáciou Diela, ako aj s relevantnými Právnymi predpismi týkajúcimi sa práv a povinností účastníkov Zmluvy podľa rozhodného práva. Zmeny prostredníctvom OP, za účelom zabezpečenia toho, aby bola

Zmluva v súlade s platnými Právnymi predpismi a rozhodným právom Zmluvy, sú vhodné a potrebné a nie sú v rozpore so ZLP1.

Súlad so ZLP2, okrem iného, vyžaduje, aby každý dokument obsiahnutý v Zmluve predstavoval samostatný jednoliaty a zrozumiteľný celok, bez duplicity informácií alebo nezrovnalostí. Obsah každého dokumentu Zmluvy by sa mal obmedziť na uvedenie jeho rozsahu vo všeobecnom ponímaní. Dokumentom vhodným na úpravu VP sú OP; „zmluvné“ záležitosti uvedené vo VP by nemali byť upravované prostredníctvom iných dokumentov akými sú napríklad Požiadavky Objednávateľa alebo Špecifikácie.

V súlade s ustanoveniami VP upravenými prostredníctvom OP, by sa obsah „technických“ dokumentov, ako sú napríklad Požiadavky Objednávateľa, účel a rozsah Diela, výkresy alebo Špecifikácie mal obmedziť na technické záležitosti.

ZLP3 je základným princípom, ktorý by mal byť zohľadnený pri akejkoľvek úprave VP cez OP. Kritériom, ktoré je potrebné zohľadniť pri príprave akéhokoľvek ustanovenia, ktoré upravuje úlohy, povinnosti alebo záväzky definované vo VP, je zistiť, či sú riziká alokované Strane, ktorá má možnosť riziká kontrolovať a znášať ich následky v prípade, že sa riziko zmení z potenciálneho na reálne. Ak tomu tak je, potom je úprava v súlade so ZLP3.

Pri posudzovaní súladu so ZLP4 v súvislosti s poskytovaním primeraného času účastníkom Zmluvy na vykonanie ich povinností a uplatnenie ich práv, existujú dve alternatívy:

- „Pevné“ časové obdobia (t. j. tie, ktoré vo svojich súvisiacich ustanoveniach neobsahujú slovné spojenie „pokiaľ nie je dohodnuté inak“ alebo podobné znenie) by sa nemali výrazne odlišovať od dĺžky obdobia určeného vo VP.
- „Prednastavené“ časové obdobia (t. j. tie, ktoré vo svojich súvisiacich ustanoveniach obsahujú slovné spojenie „pokiaľ nie je dohodnuté inak“ alebo podobné znenie), v prípade, že sú upravené, by nemali stanovovať neprímerane krátke alebo neprímerane dlhé časové obdobie. Za neprímerane krátke by bolo považované také časové obdobie, ktoré by pre účastníkovi Zmluvy neposkytovalo dostatočný čas na riadne vykonanie jeho povinnosti alebo uplatnenie jeho práva; za neprímerane dlhé by bolo považované časové obdobie, ktoré významne ovplyvňuje uplatnenie práv danej Strany, ako napr. Zhotoviteľovo právo prerušiť alebo ukončiť práce na Diele.

ZLP5 vyžaduje, aby Zmluva stanovovala povinnosť KPAS (alebo KRS) vydať dočasne záväzné rozhodnutie k akémukoľvek oficiálnemu sporu, ktoré by predstavovalo odkladáciu podmienku pre postúpenie sporu na arbitrážne konanie. Dodržiavanie ZLP5 (a ZLP1) znamená zachovanie ustanovení VP týkajúcich sa úlohy a činnosti KPAS/KRS, nemeniac významne jej úlohu, povinnosti, záväzky a práva definované vo VP.

FIDIC PRACOVNÁ SKUPINA TG15

Mr Husni Madi (Jordan) – vedúci pracovnej skupiny

Dr Donald Charrett (Australia) – zodpovedný za hlavný koncept

Mr Axel Jaeger (Germany) - člen

Dr Rafal Morek (Poland) - člen

Mr Kaj Möller (Sweden) – koordinátor pracovnej skupiny s ostatnými komisiami FIDIC

jún 2019

Preklad do slovenského jazyka: Ivan Brlej, júl 2021

Na preklade spolupracovali: Jana Trúchliková
Michal Venglár

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA KONZULTAČNÝCH INŽINIEROV
SLOVAK ASSOCIATION OF CONSULTING ENGINEERS

MEDZINÁRODNÁ FEDERÁCIA KONZULTAČNÝCH INŽINIEROV
FEDERATION INTERNATIONALE DES INGENIEURS - CONSEILS
INTERNATIONAL FEDERATION OF CONSULTING ENGINEERS
INTERNATIONALE VEREINIGUNG BERATENDER INGENIEURE
FEDERACION INTERNACIONAL DE INGENIEROS CONSOLTORES

Slovenská asociácia konzultačných inžinierov (SACE, skratka vznikla z anglického slovného spojenia Slovak Association of Consulting Engineers) je záujmové združenie právnických osôb založené v roku 2003, podľa §20f Občianskeho zákonníka v platnom znení, za účelom podpory konzultačného inžinierstva a vzájomnej koordinácie konzultačných spoločností v Slovenskej republike. V súčasnosti (2022) jej členskú základňu tvoria 20 riadni členovia a 4 čestní členovia.

SACE sa v roku 2004 stala oficiálne zástupcom FIDIC na Slovensku. Odvtedy má ako národná členská asociácia organizácie FIDIC výhradné právo reprezentovať Slovenskú republiku v organizácii FIDIC.

Poslanie a ciele asociácie:

- Reprezentovať SACE a jej členské spoločnosti na Slovensku a v zahraničí,
- podporovať záujmy členov SACE,
- podporovať a obhajovať zodpovedajúce spoločenské a materiálne uznanie dôležitosti poskytovania inžinierskych konzultačných služieb,
- presadzovať a vyžadovať profesionalitu a kvalitu poskytovaných konzultačných služieb,
- zastupovať organizáciu FIDIC na Slovensku,
- propagovať a presadzovať dodržiavanie štandardných princípov etiky a integrity definovaných FIDIC organizáciou,
- aktívne spolupracovať s partnerskými asociáciami v iných krajinách sveta,
- presadzovať do konzultačnej inžinierskej praxe princípy spoločenskej a environmentálnej zodpovednosti,
- vytvoriť fórum pre diskusiu ohľadne stanovísk a riešení aktuálnych problémov,
- pôsobiť ako partner voči príbuzným profesijným, prípadne občianskym združeniam, zväzom, orgánom a organizáciám štátnej správy i samosprávy.

Preklad anglickej verzie oficiálneho a autentického textu FIDIC publikácie do slovenského jazyka bol vypracovaný s náležitou starostlivosťou a so zámerom zachovať autenticitu pôvodného textu.

Slovenská asociácia konzultačných inžinierov - SACE

Trnavská cesta 25, 831 04 Bratislava

Web: <https://sace.sk/>

